Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Rybołówstwa

2025/2156(DEC)

27.1.2026

OPINIA

Komisji Rybołówstwa

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu agencji Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024
(2025/2156(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Giuseppe Lupo

PA_NonLegDec

OPINIA

Komisja Rybołówstwa zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji tego, co następuje:

1. przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego (zwanego dalej „Trybunałem”) dotyczące rocznego sprawozdania finansowego Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa (zwanej dalej „Agencją”) za rok budżetowy 2024, roczne sprawozdanie z działalności Agencji za 2024 r. oraz analizę i ocenę tego sprawozdania dokonane przez jej zarząd;

2. z zadowoleniem przyjmuje działania Trybunału i jego oświadczenie, że sprawozdanie finansowe Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2024 r. jest zgodne z rozporządzeniem finansowym Unii oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji; odnotowuje uwagi Trybunału dotyczące systemów zarządzania i kontroli oraz regularnego wykorzystywania przeniesień; z zadowoleniem przyjmuje wyjaśnienia Agencji i jej zobowiązanie do zajęcia się tymi kwestiami;

3. stwierdza, że Agencja pierwotnie otrzymała wkład w wysokości 30,58 mln EUR z budżetu ogólnego Unii na 2024 r., co stanowi wzrost o 1,61 % w porównaniu z 2023 r.; ostateczna kwota wkładu z budżetu ogólnego otrzymana przez Agencję po zatwierdzeniu budżetu korygującego wyniosła 30,79 mln EUR, co stanowi ostateczny wzrost o 2,31 % w porównaniu z 2023 r.; zwraca uwagę, że zarówno roczny budżet Agencji, jak i liczba jej personelu, są jednymi z najniższych wśród agencji Unii; podkreśla, że w międzyczasie Agencja zwiększyła swoją działalność, w szczególności w zakresie zwalczania połowów NNN oraz ich konsekwencji dla zrównoważonego charakteru zasobów rybołówstwa, gospodarki, suwerenności i bezpieczeństwa Unii oraz jej regionów najbardziej oddalonych (RUP);

4. podkreśla, że Agencja uzyskała „inne dochody” w wysokości 1,23 mln EUR, w związku z czym jej całkowite dochody wyniosły 32,02 mln EUR;

5. przyjmuje do wiadomości, że w roku budżetowym 2024 Agencja była w stanie zrealizować 99,5 % rocznego programu prac, w porównaniu z 98 % w 2023 r.; zwraca uwagę, że Agencja była w stanie prowadzić operacje i wykonywać budżet zgodnie z planem; gratuluje Agencji wykonania budżetu w 100 % pod względem zobowiązań i 76,6 % pod względem płatności, co stanowi wzrost o 4 % w porównaniu z 2023 r.; zwraca uwagę, że przy uwzględnieniu dochodu przeznaczonego na określony cel poziom wykonania budżetu przez Agencję wyniósł 92,3 % pod względem zobowiązań i 76,9 % pod względem płatności; uważa, że ten poziom wykonania i efektywności w wykorzystaniu środków publicznych jest przykładem dobrego zarządzania, który powinien stanowić inspirację dla innych agencji Unii, w szczególności w kontekście, w którym dyscyplina budżetowa oraz odpowiedzialne korzystanie z funduszy powinny być traktowane priorytetowo;

6. przypomina o unijnym podejściu zerowej tolerancji wobec nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowów NNN) oraz o istotnej roli Agencji w zwalczaniu połowów NNN, a także jej wkładu we wdrażanie wspólnej

polityki rybołówstwa (WPRyb); w związku z tym ubolewa, że ze względu na wygaśnięcie umowy ramowej oraz opóźnienie w realizacji wspólnego zamówienia publicznego z Fronteksem nie można było wynająć stałopłatowych jednostek powietrznych; ostrzega, że wygaśnięcie okresu użytkowania tych aktywów lotniczych ogranicza rzeczywistą zdolność operacyjną Agencji do skutecznego zwalczania połowów NNN; wzywa do dokonania przeglądu tych procedur w celu uniknięcia przerw, które sprzyjałyby prowadzeniu nielegalnej działalności połowowej na wodach europejskich; zauważa, że wydatki na najem pełnomorskich jednostek patrolowych spadły o 2,5 %;

7. podkreśla, że pomimo nieustających wysiłków połowy NNN pozostają poważnym wyzwaniem na wodach UE, ponieważ zakłócają konkurencyjność, podważają zrównoważony charakter stad ryb i zagrażają rentowności unijnego sektora rybołówstwa i żywotności społeczności nadbrzeżnych; zwraca uwagę na pilną potrzebę wzmocnienia zdolności w zakresie nadzoru i monitorowania z powietrza i na morzu, zagwarantowania skutecznych i odpowiednich systemów kontroli oraz inspekcji, a także zapewnienia ukierunkowanego wsparcia i szkoleń dla organów krajowych i lokalnych społeczności nadbrzeżnych w celu skutecznego wykrywania połowów NNN, zapobiegania im i ich zwalczania na wodach UE;

8. podkreśla, jak ważne dla zabezpieczenia środków na realizację celów statutowych Agencji jest, by polegała ona na zewnętrznych źródłach dochodów;

9. przypomina, że główna odpowiedzialność za kontrolę działalności połowowej spoczywa na państwach członkowskich, natomiast zadania Agencji ograniczają się do wsparcia i koordynacji oraz udzielania pomocy państwom członkowskim w tym zakresie; podkreśla w szczególności, jak ważne jest, by Agencja przyczyniała się do harmonizacji kontroli poprzez spójny, przewidywalny i przejrzysty nadzór oraz unikała rozbieżnych interpretacji między państwami członkowskimi, które mogłyby prowadzić do nierównego traktowania, w celu zapewnienia równych warunków działania i równości pod względem kontroli; podkreśla, że braku kontroli działalności połowowej nie można kompensować zwiększaniem dodatkowych obciążeń dla podmiotów gospodarczych ani utratą równych warunków działania;

10. podkreśla, że w wyniku niedawno przyjętego przeglądu rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa zwiększyło się obciążenie pracą Agencji, co ma w szczególności pozwolić państwom członkowskim stosować przepisy w bardziej zharmonizowany sposób; podkreśla, że rosnące zobowiązania bez wystarczających środków na ich realizację ograniczyłyby zdolność Agencji do wykonywania jej ważnych zadań;

11. wzywa Komisję do zaangażowania Agencji w przygotowanie aktów delegowanych i wykonawczych do niedawno przyjętego rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa oraz do rozporządzeń dotyczących jej działalności; przypomina o potrzebie ukierunkowania sektora we wdrażaniu tych ram poprzez opracowywanie projektów, które pomogą zainteresowanym stronom z sektora rybołówstwa i administracjom przejść na narzędzia cyfrowe i dostosować się do zaktualizowanych przepisów prawa;

12. w związku z tym podkreśla, że Agencji trzeba zagwarantować zasoby finansowe i

kadrowe, które będą współmierne do powierzonych jej zadań oraz działań, które ma ona wykonywać, aby uniknąć zwiększenia obciążeń pracowników i pogorszenia ich warunków pracy; zwraca się do Agencji, by kontynuowała wysiłki na rzecz zagwarantowania optymalnego wykorzystania przyznanych jej środków;

13. wzywa Agencję, by wspierała państwa członkowskie w monitorowaniu i identyfikowaniu poważnych naruszeń w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2023/2842, a w szczególności naruszeń, o których mowa w art. 90 ust. 2 lit. p) dotyczących pracy przymusowej; zwraca uwagę na znaczenie zapewnienia odpowiednich szkoleń inspektorom z UE w zakresie monitorowania i identyfikowania poważnych naruszeń;

14. zauważa, że w 2024 r. Agencja zgłosiła łącznie 45 734 inspekcje, co stanowi wzrost o 1,65 % w porównaniu z 2023 r.; podkreśla, że chociaż liczba inspekcji wzrosła, co wskazuje na bardziej efektywny przydział zasobów, pokazuje to również, że skuteczne monitorowanie i egzekwowanie przepisów na wszystkich wodach UE jest nadal konieczne; uważa, że wzrost liczby inspekcji, w przypadku których podejrzewa się co najmniej jedno naruszenie, o 14 % w porównaniu z 2023 r. dostarcza cennych informacji na potrzeby dalszej poprawy przestrzegania przepisów i zapewnienia skutecznego nadzoru; podkreśla, że Agencja powinna nadal intensyfikować działania kontrolne, aby wzmocnić egzekwowanie przepisów, chronić stada ryb i zabezpieczyć źródła utrzymania rybaków;

15. potwierdza zaangażowanie UE na rzecz międzynarodowego systemu opartego na zasadach i podkreśla ważną rolę Unii w międzynarodowym zarządzaniu oceanami i dyplomacji w tej dziedzinie; w związku z tym i w odniesieniu do walki z połowami NNN podkreśla, że ważną rolą Agencji jest zachęcanie do szerszego i zharmonizowanego stosowania wprowadzonych unijnych systemów kontroli, a także do współpracy z państwami trzecimi w celu umocnienia globalnego porządku opartego na zasadach oraz między innymi zwalczania nielegalnych połowów, a także zagwarantowania poszanowania praw człowieka, w tym praw socjalnych, osób pracujących na statkach rybackich;

16. podkreśla, że wiarygodność opartego na zasadach międzynarodowego systemu zarządzania zrównoważonym rybołówstwem zależy również od zdolności Unii do zagwarantowania, że produkty rybołówstwa przywożone na rynek europejski z państw trzecich zostały wyprodukowane zgodnie z tymi samymi wymogami, które mają zastosowanie do flot UE; ostrzega przed ryzykiem nieuczciwej konkurencji, jeżeli taka spójność nie zostanie ściśle zapewniona;

17. z zadowoleniem przyjmuje wsparcie udzielane przez EFCA na rzecz działań Unii w ramach regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) oraz współpracy z państwami spoza UE w celu poprawy zgodności z przepisami, zapewnienia równych warunków działania i budowania zdolności; podkreśla kluczową rolę Agencji we wspieraniu państw członkowskich w skoordynowanym monitorowaniu obszarów ograniczonych połowów ustanowionych przez Generalną Komisję Rybołówstwa Morza Śródziemnego (GFCM);

18. z uznaniem odnotowuje stałą współpracę Agencji z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) i Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego

(EMSA) na rzecz wspierania organów krajowych pełniących funkcje straży przybrzeżnej, zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2019/473; uważa, że ta współpraca jest dobrym przykładem współpracy i synergii między agencjami Unii oraz że taką współpracę należy wspierać i powinna być ona źródłem inspiracji dla agencji działających w innych obszarach; zachęca Agencję do kontynuowania wysiłków w tym kierunku;

19. wyraża przekonanie, że zacieśnienie współpracy Agencji z Europejską Agencją Środowiska (EEA), w szczególności w zakresie udostępniania danych, oraz z Europejską Agencją Kosmiczną (ESA) zapewnia łączne korzyści; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje podpisanie protokołu ustaleń z EEA w celu wymiany informacji i wiedzy oraz realizacji projektów pilotażowych na morzu, w szczególności projektu dotyczącego odpadów morskich, w tym monitorowania, odzyskiwania, zbierania i recyklingu porzuconych lub utraconych narzędzi połowowych na wyznaczonych obszarach morskich;

20. podkreśla rolę Agencji w oferowaniu państwom trzecim działań w zakresie budowania zdolności i szkoleń oraz jej niezwykle ważną rolę w zapewnianiu równych warunków działania z wszystkimi państwami nadbrzeżnymi;

21. zauważa, że chociaż połowy NNN pozostają poważnym problemem na wodach UE, ukierunkowane wsparcie i zwiększone zdolności mogą poprawić przestrzeganie i egzekwowanie przepisów; w związku z tym zwraca uwagę, że EFCA powinna dalej usprawniać szkolenia i wsparcie dla organów krajowych, inspektorów i lokalnych społeczności nadbrzeżnych UE, aby skuteczniej wykrywać połowy NNN, zapobiegać im i je zwalczać;

22. podkreśla kluczową rolę Agencji w propagowaniu przestrzegania międzynarodowych przepisów dotyczących rybołówstwa oraz zapewnianiu prawdziwie równych warunków działania między Unią a wszystkimi państwami nadbrzeżnymi, w szczególności w kontekście wspólnych lub wspólnie zarządzanych zasobów rybnych; zauważa, że skoordynowane zaangażowanie – zarówno poza Unią, jak i wewnątrz niej – ma zasadnicze znaczenie dla ochrony zrównoważonego rybołówstwa, utrzymania uczciwej konkurencji i ochrony długoterminowej rentowności społecznej i gospodarczej naszych regionów przybrzeżnych;

23. przyjmuje do wiadomości, że do 31 grudnia 2024 r. plan zatrudnienia zrealizowano w 97 % – przyjęto 75 na 77 przewidzianych w budżecie Unii pracowników na czas określony; odnotowuje wzrost wydatków na personel o 6,7 % w porównaniu z 2023 r.;

24. podkreśla zaangażowanie Agencji w zapewnienie równego traktowania wszystkich pracowników oraz osiągnięcie równości płci we wszystkich grupach zaszeregowania i na wszystkich szczeblach odpowiedzialności; wyraża zaniepokojenie, że od 2021 r. kobiety niezmiennie stanowią 39 % personelu zatrudnionego w grupie zaszeregowania AD 8 lub wyższej, chociaż ich ogólny odsetek wśród pracowników wynosi 50 %; zwraca uwagę, że należy zatem uczynić więcej, aby osiągnąć parytet na szczeblu kierowniczym; ponawia apel do Agencji o wdrożenie i wzmocnienie strategii na rzecz parytetu płci i polityki inkluzywności;

25. ponownie stwierdza, że brak odpowiednich środków finansowych oraz specjalnie

wyodrębnionego i autonomicznego funduszu na rzecz rybołówstwa i akwakultury we wniosku Komisji dotyczącym wieloletnich ram finansowych na lata 2028–2034 utrudni współpracę w tych obszarach między Agencją a państwami członkowskimi; zwraca uwagę, że brak odpowiednich środków finansowych na ten cel miałby poważny negatywny wpływ również na flotę rybacką UE i jej zdolność do zapewnienia przestrzegania zmienionego rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa, a co za tym idzie, mógłby utrudnić niezbędne wdrożenie WPRyb;

26. wyraża także zaniepokojenie, że brak odpowiednich i odrębnych funduszy rybackich w przyszłych wieloletnich ramach finansowych osłabi zdolność Agencji do wspierania wdrażania WPRyb, w szczególności w zakresie ujednolicenia kontroli rybołówstwa między państwami członkowskimi, oraz walkę z połowami NNN, a także pogorszy równe warunki działania zarówno wśród unijnych flot, jak i między nimi a flotami państw trzecich; ubolewa nad brakiem odpowiednich środków finansowych i w związku z tym apeluje do Komisji i państw członkowskich, by w następnych WRF przewidziały co najmniej takie same kwoty w cenach stałych na budżet Agencji;

27. proponuje, by udzielić dyrektor wykonawczej Agencji absolutorium z wykonania budżetu Agencji za rok budżetowy 2024.

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Sprawozdawca komisji opiniodawczej oświadcza na swoją wyłączną odpowiedzialność, że nie ujął w swojej opinii żadnych informacji od przedstawicieli grup interesu objętych zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości[1] ani od przedstawicieli organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad, których należy wskazać w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

[1] Porozumienie międzyinstytucjonalne z 20 maja 2021 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości (Dz.U. L 207 z 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	27.1.2026
Wynik głosowania końcowego	+: 21 –: 2 0: 4

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

21	+
ECR	Stephen Nikola Bartulica, Nora Junco García, Giuseppe Milazzo, Bert-Jan Ruissen
PPE	Carmen Crespo Díaz, Marco Falcone, Isabelle Le Callennec, Francisco José Millán Mon, Jessica Polfjärd, Sander Smit, Željana Zovko
Renew	Barry Cowen, Elsi Katainen, Ciaran Mullooly
S&D	Sakis Arnaoutoglou, Thomas Bajada, Giuseppe Lupo, André Rodrigues, Eric Sargiacomo
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Ana Miranda Paz

2	-
ESN	Siegbert Frank Droese
PfE	France Jamet

4	0
PfE	Ton Diepeveen, António Tânger Corrêa
The Left	Emma Fourreau
Verts/ALE	Isabella Lövin

Objaśnienie używanych znaków:
+ : za
- : przeciw
0 : wstrzymało się